

Være i at være de første Stater i Europa, som vedtage saadanne vedvarende Voldgiftstraktater; for jeg føler mig overbevist om, at Eksemplet vilde blive efterlignet; Stemmningen udbreder sig mere og mere derfor og gennem den saaledes interparlamentariske Bevægelse vil der i Løbet af en ikke lang Mærkelid — det er jeg overbevist om — blive oparbejdet en Stemmning i Folkene og blive øvet et Tryk paa Regeringerne i Retning af, at man skulde gaa til Afslutning af vedvarende Voldgiftstraktater.

Jeg heber den højtærede Udenrigsminister at optage disse Udtalelser i den velvilligste Mening. Det er virkelig ikke Forslagsstillernes Mening, ikke paa nogen mulig Maade, at ville underminere — som man kunde mistænke dem for — men det er vor Mening, at vi ville stå på vor Side og med de Midler, som her er Tale om, virke til vort Fædrelands Selvstændighed, at det kan blive bevaret paa den mest betryggende Maade.

Jeg skal da slutte med at bede det høje Ting, paa egne og Medforslagsstilleres Vegne, at vedtage den Beslutning, som vi have stillet Forslag om, og som lyder saaledes: „Folketinget udtaler sin Tilslutning til Tanken om vedvarende Voldgiftstraktater og opfordrer Regeringen til at indkomme det i Noten af 23de Oktober 1890 fra Amerikas Forenede Stater modtagne Tilbud. Fremdeles opfordrer Folketinget Regeringen til at søge lignende Traktater oprettede med andre Stater og særlig i denne Henseende at indlede Forhandlinger med de andre nordiske Riger.“

C. Thomsen: Jeg tillader mig at anmode det ærede Ting — eller jeg kunde maasse rettere sige: det Minimum af Medlemmer, som for Djebliffet er til Stede ved Behandlingen af den Sag, som den ærede Taler, der sidst havde Ordet, har indbragt — om at stænke mig saa megen Opmærksomhed, eller i det mindste saa megen Ro, at jeg kan faa Lejlighed til kortelig at fremsætte Grundene, hvorfor jeg har tilladt mig at stille Endringsforslag til det af det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer) med flere indbragte Forslag til Beslutning, samt udklære Betydningen af og Forholdet mellem dette Endringsforslag og det oprindelige Forslag. Jeg maa, for at fastslaa dette, maasse give en kort Oversigt over Sagens Historie. Selvfølgelig skal jeg holde alt det udenlandske, som det ærede Medlem nævnte i sit Foredrag, ganske uden for Sagen, da jeg ikke kender til det. Det er kun Sagens Historie inden for denne

Sal, som jeg til Begrundelse af mit Forslag skal tillade mig at fremstille. En Gang i 1890 — jeg erindrer ikke Dagen — stillede det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds en Forespørgsel til den daværende Udenrigsminister, som gik ud paa, „om Regeringen agtede at benytte enhver passende Lejlighed til med andre suveræne Stater at afslutte vedvarende, almindelige eller særlige Traktater med det Formaal: mere end hidtil at faa internationale Tvistigheder afgjorte ved Voldgift, dog at selvfølgelig Staternes Selvstændighed hævdes, og ingen Indblanding sker i deres indre Styrelse.“ Da denne Forespørgsel kom til Forhandling, svarede den daværende Udenrigsminister, at han erkendte den Betydning, som Anvendelsen af Voldgift kunde have, og at han var villig til ved enhver Lejlighed og ved enhver opstaaende Tvistighed, hvis Bestaenhed tillod det, ikke blot at modtage Voldgift, hvis den blev tilbudt, men ogsaa at foreslaa den. Dette Svar blev af Ordføreren for Forslagsstillerne — han talte da Ministeren derfor — erklæret for vistnok i enhver Henseende at kunne betragtes som velvilligt; det fandtes ogsaa tilfredsstillende for Folketinget, idet ingen rettede hderligere Opfordring til Ministeren. Det stillede sig da ogsaa for mig utvivlsomt saaledes, at naar Udenrigsministeren havde tilfagt ved alle Lejligheder og Tvistigheder, hvis Bestaenhed tillod det, at ville ikke blot modtage en tilbudt Voldgift, men endogsaa selv foreslaa en saadan, saa maatte alt, hvad der virkelig kunde interessere os, dermed fuldstændig være opnaaet. Jeg trøede derfor, at Sagen var endt, men det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds, Kredens tapre Forkæmper, kunde dog ikke lade Folketinget i Fred, og paa Grund af et Paalæg, han havde faaet — det citerede han ogsaa i Dag — i de private aarlige Konferencer, det ærede Medlem plejer at deltage i, ansaa han det som sin Pligt at fremsætte for dette Ting et Forslag, for at der ogsaa kunde komme en Beslutning fra Folketinget. Det ærede Medlem foreslog i den Anledning, at et Udvalg skulde nedsættes for at behandle dette Spørgsmaal. Der blev den Gang af en Meningskælle af mig, det daværende Medlem fra Østjylland, nu afdøde Kammerherre Rosen, gjort opmærksom paa, at man egentlig ikke kunde vente, at der ved en saadan Udvalgsbehandling kunde komme noget ud, der kunde gaae Sagen, saa meget mere som det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds, der selv havde bragt Sagen frem, jo desudgætet ikke var i Stand til at fremkomme med Forslag.